

- Jackson, R.R. & S.D. Pollard, 2002. Interpopulation variation in the risk-related decisions of *Portia labiata*, an araneophagic jumping spider (Araneae, Salticidae), during predatory sequences with spitting spiders. – *Animal Cognition* 5: 215-223.
- Jackson, R.R. & R.S. Wilcox, 1998. Spider-eating spiders. – *American Scientist* 86: 350-357.
- Roberts, M.J., 1985. The spiders of Great Britain and Ireland. Vol. 1 & Vol. 3. – Harley Books, Colchester.
- Roberts, M.J., 1987. The spiders of Great Britain and Ireland. Vol. 2. – Harley Books, Colchester.
- Roberts, M.J., 1995. Spiders of Britain & Northern Europe. – Harper Collins Publishers, London.
- Siegel, S., 1956. Nonparametric statistics for the behavioral sciences. – McGraw-Hill Book Company Inc., New York.
- Whitehouse, M.E.A, 1987. Spider eat spider. The predatory behaviour of *Rhomphaea* sp. from New Zealand. – *Journal of Arachnology* 15: 355-362.

EEN GELUKJE MET DE ZELDZAME *BOLYPHANTES LUTEOLUS* (ARANEAE: LINYPHIIDAE)

Boudewijn Heuts

Swammerdam Institute for Lifesciences, Universiteit van Amsterdam, Kruislaan 320, 1098SM Amsterdam
(heuts@science.uva.nl)

ABSTRACT

Bolyphantes luteolus, a rare spider in the Netherlands. - An adult male of *Bolyphantes luteolus* was collected in the province Noord-Holland, the Netherlands, where the species is not common. It was found on ground level in wet grass in a marshy and sunlit wooded part of the nature park "De Biezenwaard". It was observed that the species outside its web walked with a *Clubiona*-like gait. Other species collected on the same site are mentioned.

Key words: *Bolyphantes luteolus*, Netherlands

Op 27 september 2007 werd een adult mannetje van *Bolyphantes luteolus* (Blackwall, 1833) gevangen. Deze soort is zelden in Nederland gevonden en er is weinig bekend over zijn biotoop. Daarom volgen hier enkele bijzonderheden.

Het exemplaar werd gevangen in de late middag op een aan vrij veel zonlicht blootgestelde plek in vochtig dood breedbladig gras op drie meter afstand van een brede sloot in het natuurgebied 'De Biezenwaard' of 'Libbelebos' in Uithoorn (Noord-Holland). Hij werd gevangen gezet in een kleine petri-schaal waarin hij, zoals alle Linyphiiden-wijfjes, in een hangmatwebje hing met de buik naar boven gericht en tot op zeker 2 oktober 2007 gretig fruitvliegjes at.

Op 8 oktober ligt het *Bolyphantes*-mannetje echter dood op een droog deel van de bodem van de petri-schaal. Zijn dood kwam onverwacht omdat hij tot op drie dagen voor zijn dood nog zeer snel liep en een paar keer ontsnapte. Spinnen die zeer snel lopen en vaak ontsnappen, leven in het algemeen nog een hele tijd. Maar misschien was de dood van *Bolyphantes* toch te verwachten omdat hij de laatste vier dagen voor zijn dood geen fruitvliegjes meer wilde doden of opeten.

Hij vertoonde een speciale manier van lopen, in een petri-schaal maar ook indien hij vrij kon lopen. Hij liep opvallend traag met 'naar boven tastende voorpoten' zoals dit ook vertoond wordt door bijv. *Clubiona* en *Walckenaeria acuminata*. Deze gelijkenis werd nog verder versterkt door een extreme versnelling in het lopen zodra hij door een penseel aangeraakt werd, hetgeen *Clubiona*'s en *Walckenaeria*'s ook doen bij een dergelijke stimulatie. Dit contrast tussen extreem traag en extreem snel lopen (buiten een web en met de rug naar boven gericht) was duidelijk verschillend van het loopgedrag van de meeste Linyphiidae die in een dergelijke situatie met constante snelheid lopen (bijv. *Tenuiphantes tenuis*).

Op minder dan drie meter afstand van de vangstplek van *Bolyphantes* werden in september en begin oktober 2007 ook nog o.a. de volgende soorten gevonden: twee adulte mannetjes *Cnephalocotes obscurus*, een adult mannetje *Macrargus rufus*, een adult wijfje *Saaristoa abnormis*, minstens twee adulte wijfjes *Centromerus sylvaticus*, enkele subadulte mannetjes en wijfjes van *Gongylidium rufipes*, meer dan tien *Nerienne clathrata* (mannetjes en wijfjes van zowat alle leeftijdsgroepen), meer dan tien *Tenuiphantes tenuis* (tenminste zes adulte wijfjes, drie adulte mannetjes, en tenminste twee subadulte mannetjes), meer dan tien niet nader geïdentificeerde *Clubiona*'s, en meer dan tien juveniele en zeer jonge *Trochosa ruricola* (alle te jong om mannetjes en wijfjes van elkaar te kunnen onderscheiden).

Ongeveer een week later werden op de vangplek van *Bolyphantes* o.a. nog de volgende soorten gevonden: *Centromerus sylvaticus* (meer dan vijf adulte wijfjes en minstens twee adulte mannetjes), een adult wijfje *Saaristoa abnormis*, en een adult wijfje *Robertus lividus*. Tenslotte werd hier ook nog op 13 oktober een adult mannetje *Walckenaeria acuminata* gevangen.

